

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Adókiivetés.

A mult héten fejezték be nálunk a harmadosztályu kereseti adó kiivetését, amely egyike a legsúlyosabb és legszeszélyesebb adónemeknek. A kiivetés munkája ép ezért nehéz és fontos.

A törvényhozás szükségesnek látta, hogy magukból az adófizetőkből összeállított bizottságoknak, az adózó polgároknak közreműködésével állapíttassék meg a társadalom igen nagy osztályát érdeklő harmadosztályu kereseti adó. Tette ezt abból az indokból, mert ennek az adónak természete nem engedi meg a fix tételek alkalmazását, lehetetlen tehát, hogy a pénzügyi igazgatás közegei önmaguk is megtalálják a méltányos és helyes arányt, mert figyelembe kell venni az adózók folytonosan változó életviszonyait s ezekkel összefüggésben álló fizetési képességét. Maguknak az adózóknak kell beleszólniok a kiivetésbe, hogy az életből merített tapasztalatok alapján megállapítsák, hol a határa a polgárok megterhelésének. Az adókiivető polgár maga is érzi a kereseti viszonyok változását, jobban tudja mérlegelni az általános viszonyokban s az adózók egyéni helyzetében gyökerező adóképességet, mint a kincstár alkalmazottjai, képviselői.

Elméletileg kétségtelenül a szabad kereseti pályán levők megadóztatásának leghelyesebb módja éppen az, ahogy a harmadik osztályu kereseti adó kiivetetik.

Annak az oka, hogy a polgárok közreműködése dacára ez az adónem okozza a legnagyobb elégedetlenséget s ez ellen hallatszanak a legzajosabb kifakadások, nem annyira a kiivetés módjában — bár részben ez is — mint inkább az adókulcs hallatlan magas voltában rejlik.

A harmadosztályu kereseti adó a megállapított tiszta jövedelem 10%-ában vetetik ki; hozzávéve ehhez a községi terheket, általános jövedelmi pótdót stb., stb., a szabad kereseti pályán levők jövedelmének legalább egy ötödét, a fogyasztási adók számításba vételével pedig több mint egy harmadát emésztenék fel a közterhek — ha valaki a jövedelmét őrizzék bevallaná.

Igyekszik azonban mindenki az adó alá tartozó jövedelem eltitkolására; maguk az adókiivető bizottságok is tudják, hogy lehetetlen a jövedelem egy tized részét minden polgártól adóban elvenni. A rendszer tehát maga serkenti az adózókat az erkölestelenségre s evvel szemben az államot, amely elvégre fennállásának anyagi eszközeit a polgárok jövedelméből igyekszik biztosítani,

a zaklatásra. Folytonos surlódás keletkezik az állam közegei és a polgárok között, másrésről az a tapasztalat, hogy csak a harmadosztályu kereseti adó fizetésére kötelezettek képesek a törvényben rájuk szabott adó alól megszabadulni, a más adónemekkel terhelt polgároknak elégedetlenséget és méltatlankodást kelt.

Igy azután senki sincs a harmadosztályu kereseti adó kiivetésének igazságos voltáról meggyőződve, senki sincs a kiivetéssel megelégedve.

Az állam evvel a rendszerrel maga kényszeríti polgárait, hogy ravaszul kijátszszák a törvényt, mert sokan a kisebb jövedelmet élvezők közül bizony tönkremennének, ha jövedelmüket őrizzék bevallanak.

Akárhány kisiparos van, akinek tiszta jövedelme nem haladja meg az 1000 K-t. Ez után az egyenes adó 100 korona volna s ott, ahol 60—70% községi pótdó van, a 100 K harmadosztályu kereseti adóval megterhelt polgár mindenféle illetmény címén legalább 220—250 koronát fizet. Ekkora megterhelést 1000 K jövedelem nem bír el. A nagyobb jövedelem már jobban elbirja a 10% adókulcsot, de ezeknek eltitkolása a lehető legkönnyebb.

Nem kell tehát csodálkozni azon, hogy

TÁRCA.

Egy adósság.

Irtta: Dominusz Ede.

— Ugyan kedves gróf, miért nem lép be egyik egyletünkbe? Minden ajtó megnyílik Ön előtt s megtisztelné látogatásával azokat, a kik fogadhatnák. Ön sokkal előkelőbb párisi, mint sok más párisi. Önnek közénk kell tartoznia.

— Én bemutatom Önt a „Jockey“ klubban.

— Én meg bevezetem a mágnás kaszinóba.

— Én pedig a tisztis kaszinóba. Ott lapokat olvashat, jó ismerősökre talál, kikkel kellemeesen csevegget a napi eseményekről.

— És az ebédek.

— És a vívó termek.

— És alkalommal egy kis kártya játék.

A gróf, kihez ezen támadást intéztük, összehuzta homlokát és röviden így szólt:

— Önök, uraim, egy fájdalmas emléket újítanak fel lelkemben. Nem, érdemes barátaim, én sohasem lépek többé semmiféle klubba. Megmondom az okát is, azon érdeklődés miatt, melyet irányomban Önök tanúsítanak.

A gróf mélyen felsóhajtott, ősz fejét a szék támlájára támasztotta és hozzáfogott elbeszéléséhez. Figyelemmel hallgattuk őt.

— A történet uraim, melyet el fogok mondani, már nagyon régi; huszonöt éves, mégis úgy tűnik fel előttem, mintha tegnap történt volna.

Fiatal koromban kiesapongó, könnyelmű életet folytattam Párisban.

Nagy vagyonomnak rövid idő alatt nyakára hágtam. Anyám ugyan szó nélkül kifizette, mégis elkeseredtem s elhatároztam, hogy atyámhoz nem fordulok többé segélyért.

Ügyeim végleges rendezése után nyolevanezer frankom maradt. Szegénynek egész vagyon, nekem semmi. Elhatároztam, hogy újra szerencsét próbálok. Ha nyerek, tovább uszhatok az élet árjával, ha elveszíttem, egy ugrás az örökkévalóságba és minden be lesz fejezve.

Az operából előadás után gyalog mentem a klubba. Hideg és havas széllel kellett dacolnom. Végre megpillantottam a klubnak kivilágított ablakait, melyek a sötétbe mint megannyi ördögi szemek meredtek rám. „Itt fogom utolsó játékomat eljátszani“, gondoltam magamban és meggyorsítottam lépteimet.

Mielőtt a kapun befordultam volna, lábam megakadt valami tömegben, mely a fal hosszában terült el.

Oda néztem. Kicsiny koldus leány volt, körülbelül tíz éves, halvány és talán beteg is. Rongyokba burkolva, fejét egy kőre támasztva aludt.

Szánalomból vagy balhiedelemből — mert eszembe jutott életem, melyet odafent el fogok játszani — egy 20 frankos aranyat rejttem összeszorult ujjai közé.

Szemeit kinyitotta, valami köszönő szót rebegett, a pénzdarabot erősen fogta és karjait keblére szorítva újra elaludt . . .

Kezdetben bankot adtam és szerencsével. Száz aranyat nyertem. A koldus leányka iránti szánalmam tehát nem maradt áldás nélkül. De csakhamar megfordult a kocka.

Önök, uraim, jól ismerik a játékban uralkodó lázt, az örökös szerencse változást, a folytonosan megújuló reményt vagy félelmet. Az idők, az emberek változnak, a játékosok mindig egyformák maradnak.

Két órára járt az idő. Ötezer frankom maradt. Egyszerre bevágtam. Nyolcat ütöttem, azt hittem meg vagyok mentve. A banktartó kilencet ütött. Elveszttem.

Felállottam és távozni készültem.

— Holnapi revanchra, — kiáltották felém minden oldalról.

— Igen, igen, a holnapira, dadogtam alig hallhatóan. Holnap, hol leszek én akkor?

Helyemet más foglalta el. „Faites votre jeu“ hallatszik a banktartónak közönyös hangja. És a játékot folytatták.

a polgári erkölcsök lazulnak s minden adófizető virtuskodva játszsza ki az államot, eltitkolja jövedelmét; nem kell csodálni azt sem, hogy az adókiivetés zaklatássá fajul s az állam közegei valóságos detektív munkát fejtenek ki, hogy a jövedelmet kinyomozzák, az adót évről-évre felszólalni igyekeznek. Ezeknek be kellett következniök, mert okszerű folyományai a rendszernek.

Az azonban már nagy hiba, hogy az adókiivető közegek, a kincstár képviselői nem igyekeznek az életet s a változó gazdasági viszonyokat tanulmányozni, amiből sokszor nagyfokú méltánytalanságok pattantak ki. Az adó leszállítása nagyon ritka eset volt, a felemelés azonban következetesnek látszott. Egészséges közigazgatási viszonyok között ez a jelenség csak örvendetes volna, mert azt jelentené, hogy a polgárok nagyobb részének jövedelme folytonosan emelkedőben van. Fájdalom azonban, jól tudjuk, hogy evvel mi magyarok nem dicsekedhetünk, különösen manapság, az általános pangás napjaiban.

Egyet azonban meg kell jegyeznünk. A legutolsó adókiivetés alkalmával a kincstár érdekeinek megóvása mellett sem tapasztalhattunk akkora nyomást és zaklatást, mint a milyenről a multban panaszkodtak. Hogy ez kinek az érdeme, nem tudjuk. Minden rendeletet nem adnak át a nyilvánosságnak. De hogy öntudatos, helyes uton járó pénzügyi politikának kell megjavítani a törvény hibáit s öntudatos vezetők meg is tudják javítani, vagy legalább türethetővé tenni az általános reformig, az kétségtelen.

A reform alapja bizonyosan a progressiv adókules lesz, mert egyedül ez a helyes, igazságos és méltányos. Tökéletes adórendszer azért soha sem lesz; a jövedelem eltitkolásának teljesen utját vágni nem lehet, de ha odáig érünk, hogy az adók súlyát

A ruhatárban téli kabátomat nyujtották felém. A tükörben megpillantottam arcomat, a mely halálsáppadt volt.

Lementem a széles lépcsőn, mely alig volt megvilágítva. Az előszobában néhány inas feküdt a pamlagokon, fel sem állottak, midőn elhaladtam előttük, aludtak. Ezen kicsinyes dolgok sajtyszerű pontossággal jutnak most eszembe. Szivarra gyujtottam. „Az utolsóra“ gondoltam hozzá. Lakásom közel volt a klubhoz.

* * *

A nagy kaput becsukták a hátam mögött. Az utcán voltam. A fagyos szél hirtelen megcsapta arcom verejtékét. Néhány lépést tettem s gondolataimba elmélyedve, újra megbotlottam a koldus leánykában. A játék láza alatt egészen megfeledkeztem róla.

A gyermek nem mozdult, még mindig nyugodtan aludt, karjait kebléhez szorítva. Egy örült eszmém támadt. Ki tudja? A szerenese forgandó. Egy husz frankos arany van a kezében, még egyszer játszhatnék és újra megnyerhetek még többet, mint a mennyit elvesztettem. . . Ez a pénzdarab talizmán is lehet. Igen, de hiszen ez alamizna, melyet a szegény gyermeknek adtam és most vissza vegyem tőle? Ez nemtelen eljárás lenne. De én nyerni fogok, nem

lehetőleg egyformán érezze a kis ember és az állam leggazdagabb polgára, akkor megközelítettük az ideális állapotokat.

Adókról lévén szó, megemlíjtük azt a félszeg szokást is, hogy minden ember, minden osztály az adók mérséklését kéri. Józan fővel erre hiába törekszünk, mert ugy is lehetetlen. Az államnak élnie kell. Az adók helyes megosztása és arányosítása a cél, amelynek megvalósítását azoktól a munkálatoktól várjuk, amelyek a pénzügyminiszteriumban — úgy mondják — évek óta folynak.

A viharágyukról.

Most, hogy a jégvihar tönkretett bennünket, több szőlősgazda újra felvette a viharágyuk régen elejtett tervét. Ezelőtt két évvel befejezett ténynek látszott, hogy egy hatalmas viharágyu telep fogja védelmezni az egész város határát; egy meteorológus járt is nálunk, ki is számította, hogy hány ágyu kellene, mennyibe kerülne a telep felállítása és fentartása — ezek megtörténte után pedig az érdekelt gazdák megkísérelték a költségeket a városra áthárítani. Ez nem sikerült, tehát a terv elaludt s a jég tönkretette a határt.

Egy kiváló magyar tudós hosszú cikksorozatot tett közzé a viharágyuzásról. Ezeknek a konkluziója az, hogy a tudós férfi nem bizik ugyan a viharágyuk erejében, de nem tartja kizártnak, hogy az ágyuzás által keletkező légyűrik a jégképződést bizonyos esetekben megakadályozhatják. Ezért a kísérletezést helyénvalónak tartja s arra egyenesen buzdít.

A tudósok eddig határozott véleményt alig nyilvánítottak a viharágyukra vonatkozólag; ezek hatását tehát csak a gyakorlati eredmények alapján kell megítélni.

Tudvalevő dolog, hogy a viharágyuzás Ausztriában, Tirolban, Olaszországban van legjobban elterjedve s mindazok, akik ott jártak, legendákat beszélnek a sikeres védekezésről, a helyesen felállított telepek hatásáról. Olaszországban több mint 10.000 ágyu van felállítva, amelyek nagy vidékeket óvtak meg a jégveréstől.

De közelebbi példa is van. Alsólendván a mult héten közeledő vihar elébe hatalmasan ágyuztak s a jég nem verte el a határt. De ezt tekintjük véletlennek. Julius 2-án Tolnavármegyét is meglátogatta a jég; Szegzárd környékén sok kárt tett, de a szegzárdi szőlőket megkímélte.

lehet másképp és vissza adom neki háromszorosan, négyszeresen, ezerszeresen.

Mint egy tolvaj, óvatosan körülnéztem, nem látnak-e? Sehol, senki. Lehajoltam a leányka mellé, lassan szétválasztottam ujjait, megpillantottam a fényes pénzdarabot s magamhoz vettem, újra becsengettem, felsiettem a nagy terembe s oda dobtam a husz frankos aranyat a zöld asztalra.

* * *

A gróf mindig élénkebben beszélt. Arca is, mely eddig nyugodt volt, kiderült és így folytatá érdekes történetét:

Nyertem egyszer, kétszer. Azonnal kis koldusnőmre gondoltam, bár ő is élvezhetné ezen remény nélküli szerenésémmel hasznát, jó lenne egy pár aranyat vinni neki.

Igen, de most szakítsam ketté a szerenese fonálát?

Nem; folytassuk a játékot most rögtön. Néhány pere múlva ugy is nála lesznek.

És tovább is játszottam, folytonosan nyertem. Az idő gyorsan mult, az óra hármát ütött. Kétszáz ezer frankot nyertem. Mindkét kezemet, minden zsebemet megtöltöttem csillogó louis d'orokkal és lesiettem a lépcsőkön, hogy a leánykának adjam.

Erre vonatkozólag Szegzárdról a következőket írják:

„Az idei ágyuzás Szegzárdon nemesak az intelligens elemek között szerzett híveket, de a minden jelenséget élesen megfigyelő polgárság körében is. Nagyon sok polgárembernek szájából egész legendákat hallani a viharágyuk hatásáról. — Többször kavarogtak már vészjósló fellegek fejünk felett s az ágyuk alig szólaltak meg, a felhők elsimultak, sűrű, csendes eső következett. Így volt ez az elmúlt szerdán is.

Az orkánszerű vihar ugyan megnehezítette a rendszeres védekezést s egyes helyeken az ágyuk mellé rendelt emberek vagy nem, vagy igen lanyhán tüzeltek, szemtanuk állítása szerint mégis sikerült a rettenetes felhőket kettészakítani s mi alig pár szem jeget kaptunk, de Ócsény és a környéki községek ugyan megéreztek az Isten haragját.

Minden jel azt mutatja, hogy a viharágyuzásnak igen is van haszna.“

Jó lesz ezeket a dolgokat megszívlelni s felvenni újra az elejtett terv fonálát, mert hátha igaza lesz annak a jóslatnak, hogy hét esztendeig egymás után megkeres bennünket a jégeső.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

A közigazgatási bizottság július havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével f. hó 8-án tartotta.

Az alispáni és főorvosi havi jelentések június hóról felolvastatván, a közigazgatási bizottság azokat tudomásul vette.

Az alispáni jelentés kapcsán felszólt Koller István bizottsági tag s felemlíti, hogy egy, harmadfokban a belügyminiszterhez felterjesztett ügyre vonatkozólag, mely szerint egy oláheigány lótarását az alispáni hivatal a létező vármegyei szabályrendelet értelmében nem engedélyezte, a belügyminiszter a másodfokban hozott alispáni végzést feloldotta, egyúttal a vármegyei szabályrendeletnek idevonatkozó részét hatályon kívül helyezte, indítványozta, hogy az ügyet teljes megvilágításba helyező jelentéstétel mellett a vármegyei szabályrendeletnek teljes egészében való fenntartása kéressék a belügyminisztertől, amit a bizottság elfogadott.

Ugyancsak Koller István bizottsági tag indítványára a vármegyei utak törzskönyvezésének elkészítése tárgyában a szükséges intézkedés foganatosítása elrendeltetett; mert az utak helyes irányban való befásítása anélkül keresztül nem vihető.

Ziegler Kálmán bizottsági tag felemlíti, hogy a zágrábi érsekség a Muraközben részint egyes pénzintézetéknél, részint magánosoknál levő, jelzálogilag biztosított kölcsöneit felmondta, s azoknak a zágrábi egyházmegyei pénztárba való

Szegény drága kiesinyem. Mily nagy lesz örömöd, szép az ébredésed. Magamhoz veszem egész életemre, szerencsésé és boldoggá teszem. Ezzel tartozom neki, hiszen életemet mentette meg.

Gyorsan kinyitottam a kaput, örömpesze siettem, szívem erősen dobogott, már kezeimet is kinyujtottam és . . . senki.

Nem, ez lehetetlen, itt aludt ő még alig egy óra előtt. Bánatosan néztem körül. Nincs sehol, sehol.

A barátságatlan és néptelen utat a ködös levegőn keresztül törő gázfény világította meg.

Egy ur haladt előttem, kérdézősködtem tőle. Bámulva nézett rám; senkit sem látott. Azt hitte, bolond, vagy részeg vagyok, meggyorsította lépteit és eltűnt szemeim elől.

Hol van ő? Merre keressem? Jobbra, vagy balra induljak? Vaktában előre mentem az ut közepéig, majd a tulsó oldalra. Sehol, sehol. Lehetséges-e, hogy nem látom őt többé viszont?

De hisz akkor én egy tolvaj vagyok. Ezt a szegény koldust én egyszerűen megraboltam, a husz frankos aranyat neki adtam, az az övé volt. Vissza vettem tőle, tehát tolvaj vagyok. Oh bár újra kezeim közt lenne, hogy egész életére boldoggá tehessem. Bár újra feltalálhatnám.

Rendőri hullaboncolás teljessítetett 5 esetben, melyeknél a halál legközelebbi okát belső vérzés, agyroncsolás és az idegrendszer hűdése képezte.

Hullaszemle előfordult 15, súlyos sértést 5-öt jelentettek be.

Öngyilkosságot 7 egyén követett el; ezek közül ifj. Tőrek Ferencné villót ivott, Németh Ferenc vind. szállósi, Szöllősy Orbán 62 éves köveskálai, Molnár Vendel 42 éves kistradai lakosok felakasztották magukat; báró Puthéány 19 éves Keszthelyen, Gálits Ferenc Alsólendván és Novák Regina 16 éves Perlakon agyonlőtték magukat.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 8 egyén esett áldozatul. Ezek közül Kerber Pál mura-kereszturi vasuti alkalmazott a vasuti kocsik ütközése közé került s összenyomatott; Cserenyés Vendel 24 éves szentpéterföldi lakost a ledülő fal agyonütötte; Zorkóházán egy 3 éves fiú a kocsik elgázolt; Blagner István 14 éves muracsányi, a csáktornyai járásban egy meg nem nevezett, Ujváry József 23 éves zalaegerszegi honvéd huszár és Dénes Sándor 17 éves szintén zalaegerszegi lakos vízbe fulltak; Megyimurecz Antal 6 éves bottornyai lakos ruhája meggyuladt s az így szenvedett égési sebek következtében halt meg.

Elmekórulak 5 esete képezte a hivatalos intézkedés tárgyát, melyek közül 2-öt mint csendes beteget házi ápolás alatt hagytak; kettőnek az országos tébolydába való elhelyezése iránt a hivatalos lépéseket megtették, egyet pedig hely hiánya miatt a rendőrségi zárkában őrizték.

Vesztség gyanyájában levő eb Gallér József 35 éves, Ortermán István 18 éves kehidai, Baksa György 29 éves tófeji, ifj. Székér József 25 éves barabásszegi, Pálffy Teréz és Bieskei Teréz rátkai lakosokat mart meg, kiket védőtás céljából a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak.

Hétéven aluli elhalt gyermekek közül orvosi gyógykezelésben nem részesült 75. Az első fokú hatóságok e miatt 19 elmarasztaló és 22 felmentő végzést hoztak. — A többiekre nézve a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

A vármegye területén van 47 tolongó, 260 dajkaságba adott, 811 elmebeteg és hülye, 543 siketnéma, vak és nyomorék, 1743 községelyre, szorult, 823 keresetképtelen árva. Ez utóbbiakra nézve pontos számadat nem érkezett be a sümegi, keszthelyi, kanizsai, zalaegerszegi, letenyei és pacsai járásokról, Nagykanizsa és Zalaegerszeg r. t. városokból.

A járási és községi tisztviselők június hónapban 15 községet vizsgáltak meg, melyekről a jegyzőkönyvek beérkeztek.

E hónap folyamán megvizsgáltam a tapolezai, köveskálai és csáktornyai nyilvános és a hévízi kézi gyógyszerárt, valamint a hévízi gyógy- és balaton parti fürdőket.

Vármegyénk közigazgatási állapota.

Vármegyénk június havi közigazgatási állapotáról Gruner Lajos közigazgatási előadó a következő jelentést olvasta fel a közigazgatási bizottság július havi gyűlésén:

A f. é. május havában észlelt esős, hűvös és gyakran abnormális időjárás az elmúlt június hónapban csak folytatást látott; — ismét gyakori csapadék, hűvös idő, szelekkel, sőt viharral is felváltva — majdnem kétségbe ejtette a gazdát, ki épen júniusban van az oly kényes széna és lóher takarításával elfoglalva.

Csak a hónap legutolsó napjaiban láttunk melegebb és derült napokat.

A legnagyobb részben hűvös júniusnak tulajdoníthatjuk azon körülményt, hogy aratásunk majd egy héttel később volt megkezdhető és csak a f. július 5—6-án indult meg.

A sok viszontagságos időtől eltekintve vármegyénkben sajnos nagyobb kiterjedésben voltak elemi csapások is.

Kisebb területekre szorítkozva, volt ugyan június 3-án Diszelen és Sümegen jégverés, 4-én Gelse, Kerecseny, Orosztony, Dömeföld és Pördeföld községek határaitban; ekkor azonban a jégnek káros hatása inkább csak a rozsonon mutatkozott 15—30% erejéig. Jelentékenyebb károkat okozott már a sümegi és tapolezai járásban a zivatarokból eredő és a hegyekből lerohanó víztömeg, mely a vetéseket és szőlőket károsította.

Jégkár volt továbbá június 16-án Zalaeságyban, Zalaufaluban, Alsóháhton, Kámaházán és még néhány községben türethető mérvben.

Igen nagy jégkarak jelezhetők a f. július hó 2-áról, amidőn Nagykanizsa, Szepetnek, Salomvár, Dobrahegy, Csonkahegyhát, Zalaegerszeg, Bessenyő, Keményfa, Teskánd községek határai teljes károkat szenvedtek; Ormándlak és Árkosháza községekből 60—80% kár-, Zalapataka, Boeczöld, Lórántháza, Botfa, Nemesapátiban 30—60%, Csány, Koppány, Gutorföld határából 20—30% és Pördeföld, Ortaháza községekből 10—25% kárak jelentettek be.

Ezen károk annál inkább is súlyosak, mert a magas biztosítási díjak miatt mindinkább csekélyebb mérvben biztosítanak a gazdák, a nemzeti vagyonsodás legnagyobb kárára!

Voltak ködök is; a buzában a rozsa is fellépett, itt-ott rovarkárok is észleltek; a viharral jött esők a bujább vetéseket le is döntögtették; de mindennek dacára a jégkáraktól megkímélt vidékeken az aratási kilátások a buza kivételével lényegesen rosszabbra nem fordultak, sőt a tavaszianál javultak is.

Zalavármegye ezidén a jobb vármegyék közt foglal helyet és az alább közölt összehasonlítás után jelentékenyen jobb termésre számított a múlt hó végén, mint az 1901. évben. Összehasonlítván az ezidei termés becsléseket a múlt évi tényleges termésrel, a következőt találjuk:

Zalavármegyében búzából bevetett terület 92.549 kat. hold, június 20-ig várható termés kat. holdanként 7.07 q., összesen 654.500 q., mely a múlt évi 541.752 q. termésrel szemben 112.748 q. többletet tüntet fel; rozsból bevetettek 84.547 kat. holdat, átlag 6.53 q. termést számítva kat. holdanként, remélhető összes termés 552.000 q., mely a tavalyi 473.904 q. termésrel szemben 78.006 q. többletet tüntet fel; árpával bevetettek 34.773 kat. holdat; egy kat. holdra átlag 6.55 q. termést számítva, remélhető 228.100 q. termés, mely a múlt évi 211.323 q. termésrel szemben 16.777 q. többletet tüntet fel; zabbal bevetettek 22.589 kat. holdat; egy kat. holdra átlag 6.15 q. termést számítva, remélhető termés 137.300 q., mely a múlt évi 131.902 q. termésrel szemben 5.408 q. többletet tüntet fel. Mennyiségileg tehát a múlt évi terméshez képest — különösen a főterménynél — nevezetes emelkedés várható.

Minőségileg ugyan a buza az esős szélviharok folytán károkat szenvedett, a rozsa több helyütt is fellépett, a törzsgomba és rovarkárok is kisebb területeken észleltek, de szerencsés aratást és betakarítást feltételezve — mindezek dacára minősége is kielégítő leendő.

A rozsból — eltekintve a májusi fagytól — mely a lapályokon mégis okozott kárt — a kalászkok ablakosak, de az erőteljes magképződés a legjobb minőségre nyújt reményt.

Az árpák levelzetén szórványosan rozsa mutatkozik, a szár és levelképződés oly erőteljes — megdőlése csak szórványos — úgy, hogy kedvező aratási időt feltételezve — ezidén jó sörárpára is számíthatunk.

A zab fejlődése a sok eső folytán igen előnyös. Porüszög ezidén ugyan elég látható, de a kilátások kielégítőek.

A gabonaféléknél a szalmatermést is figyelembe véve, ezidén 15—25%-tel több szalma fog lenni, mint a múlt évben.

Egyet azonban a kedvező kilátások mellett mégis sajnálattal kell konstatálni a kis gazdák mezejében. A sok eső folytán oly sok gyom és gaz fejlődött, hogy csapás számba mehet a vadbüköny, vagyis szulyák és egyéb veszedelmes gyomok fellépése, a melyek nemcsak a munkát szaporítják, a terményeket elértéktelenítik, hanem a talajnak további elgazodását, a kisgazdáinknál divó vetési rendszer mellett, mintegy biztosítják.

Erre nézve szükségesnek tartanám külön intézkedések életbeléptetését is javaslatba hozni.

A tiszta váltógazdasági rendszer követése, jobb talajművelés és gyomirtási eljárások általános felkarolásán kívül szükségesnek vélem ugyanis vármegyénk gabonatermelő felső járásaira nézve konkolyválasztó rostáknak kötelező módon való beszerzését az egyes községek részére, melyek kötelező alkalmaztatása esetén — a többi gazirtó rendszer mellett — kisgazdáink terményeiben lényeges javulás várható már néhány év múlva. De várható a termési átlagok emelkedése is ezen uton, mert alapos kísérletek után megállapították, hogy az elgazosodás által a szemtermés egy harmadára is reducálható — és milliókra mehet az ilyen uton elenyészett érték.

Az egyéb gazdasági termények és vetemények

tekintetében jelenthetjük, hogy a repce aratása és hordása a múlt hóban befejeződött; általában csak közepes eredmény várható; továbbá hogy a tengeri visszamaradt, de ezt a meleg idő beálltával helyrehozni iparkodik. Jó tengeri termésről ezidén le kell mondanunk. Jelenleg folyik a töltögetési munka.

A burgonya javában virágzik, erőteljes fejlődése és dus levelzete jó termésre mutat.

A kerti veteményeket ellepte a gaz; némelyek u. m. dinnye, ugorka-félék sinylődnék, zöldségfélék és a káposzták azonban üdék; a hüvelyesek középtermést ígérnek.

A len és kender állása elég kielégítő, sőt néhol buja.

A takarmány és cukorrépa jól fejlődik. Üde színe és erőteljes levelzete reményt nyújt.

A mesterséges takarmányok a múlt hóban igen változó szerencsével lettek felszárogatva és a kedvezőtlen idő minőségileg ezekben sok kárt tett. Mennyiségre nézve azonban a lóher és lucernák első kaszálása nagy termést adott. A második lóher ismét szépen fejlődik és már takarmányozható. A zabosbüköny kaszálása és szárogatása folyamatban van, eredménye elég kedvező leendő.

Az első szénának betakarítása is rengeteg fáradtság és risicóval járt. A folytonos esőzés szénáink nagy részét renden áztatta, kilogozta. Szerencse volt a hónap utolsó napjaiban beállt néhány meleg nap, mely a termés biztosítását igen elősegítette.

Mennyiségileg igen kielégítőek voltak a száraz rétek, ellenben a nedvesebb fekvésű, hideg talajú réteken vékony volt ezidén a termés. Az öreg széna mindennek dacára hozzávetőleg annyi hozamot adott, mint a múlt évi mindkét kaszálás együtt véve.

A későbbben kaszált rétek szénája kifogástalan; a sarju ezidáig jól megindult.

A legelőknél nőtt fű kielégítő táplálékot nyújtott a legelő marháknak.

Igen gyenge gyümölcsstermésre van ezidén kilátásunk s a védettebb helyeken a fagytól megmentett alma és körte részint a moly pusztítása, részint a viharos szelek következtében kezd hullani.

A szőlők állapota ellen csupán azon kifogást lehetne emelni, hogy a sok kedvezőtlen idő a virágzásra volt hátrólató. Egyébiránt a szőlő ismét igen szép reményeket nyújt ezidáig. Permetezése, kötözése, fattyazása, a zöldajtással együtt, jórészt befejezve van. Állandó időre van szükségünk a szőlők fejlődésére nézve, valamint a szorgos aratási munkálatok folytatására is, a melyek körül összpontosul jelenleg a gazdasági ténykedés.

Az állatforgalomra nézve megjegyezzük, hogy tekintettel a jó takarmányozási viszonyokra és azon körülményre, a mely szerint a múlt év őszén számos fölös és nélkülözhető marha eladott és most ismét pótoltatik, vásáraink élénkek és látogatottak. A jó minőségű megfelelő jó árban is vásároltatik; különösen keresettek a fejős tehének és a növedék állatok.

Az állatok conditioja a jó legelő viszonyok és bőséges zöldtakarmányozás folytán tetemesen javult.

Az állategészségügy azonban — sajnos — a múlt hónap óta ismét rosszabbra fordult és a járványos bántalmak száma mindinkább szaporodott vármegyénkben.

Igen kedvezőtlennek jelezhető még mindig az ivarszervi hólyagos kiütések, a sertés orbánc — de különösen a sertésvésznek állapota, mely utóbbi egy járásnak kivételével — hétről-hétre terjed az egész vármegyében.

A múlt hó végével hivatalosan konstatáltatott 2 járás 2 községében a lépfene, 4 járás 5 községében a veszttség, 9 járás 29 községében az az ivarszervi hólyagos kiütés; 2 járás 2 községében a rühkór, 7 járás 16 községében a sertésorbánc és 11 járás 41 községében a sertésvész, mely azóta ismét szaporodott és nemcsak sertés állományunkat károsítja, hanem a külforgalmat Ausztria területére nézve meg is szüntette. A sertésvész terjedésének meggátolására nézve a legmetszemenőbb hatósági intézkedésekre van szükségünk, nemcsak akkor, a midőn már a legtöbb járás fertőzött van, hanem oly időben is, a midőn ezen vész szünetel.

Nyilvános titok ugyanis, hogy az állategészségügyi törvényeket és a forgalmat szabályozó rendőri intézkedéseket a kereskedők és kupecsek könnyen kijátszák és hogy több ízben előfordult

azon eset, hogy más lezárt járásokból, sőt pl. Veszprém- vagy Somogy megyéből is és pedig vészes helyekről a mi vészmentes járásainkba lesznek sertések dirigálva és innen vasuton — járlati levelekkel ellátva — Ausztriába feladva.

A szállítmányokban előforduló vészes esetek természetesen a mi rovásunkra mentek és eddig vészmentes járásaink le lettek Ausztria részéről zárva. De az a baj is előáll, hogy ilyen fertőzött járásokból lábba áthajtott szállítmányok utközben járásaink sertés állományát is befertőztethetik.

Az említett terjesztési módozatnak elősegítőjét képezik azon néha tudatlan községi közegek, a kik a járlati leveleket oly könnyű szerrel kiállítják. Ezt szigoruan kell meggátolni, a becsempészett állatok járlati leveleit, esetleg a szállítás származását is lehetőleg ellenőriztetni, a felületes járlati level kiállítókat pedig szigoru felelősség, sőt büntetéssel fenytetni. Ezen intézkedésekkel karöltve kell a fertőzött községekben a hullák szorgos elásátását, fertőtlenítését ellenőriztetni, a vándorcigányok készsége közreműködését a vész tovatérésénél pedig szigoruan megakadályozni.

A gabona árának alakulására vonatkozólag sajnálattal kell tapasztalunk, hogy az irányzat majdnem rohamosan visszafelé hajol.

Nemesak az Európa-szerte mutatkozó kielégítő termés kilátások okozzák ezt a világpiacon, hanem a nálunk Magyarországon mutatkozó jobb termés is hozzájárul a gabona árak lenyomásához. Hiszen Magyarországon magánál a buzánál ezidén több mint 7 millió métermázsával nagyobb termést várnak, mint a mult évben. Az árak rendezkedése majd csak a eséplés után kezdődik és erre nézve várható, hogy az árak kezdetben — tekintettel a kifogyott készletek pótlására — még türethetően fognak alakulni, későbbben azonban még jobban alább szállani.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A magyarvári kir. állami építészeti hivatal ajánlati versenytárgyalást tart az ottani főispáni lakás 4336 K 21 f költségvetési összegben való helyreállítására.

Az írásbeli ajánlatok f. évi július hó 22-ikének d. e. 10 órájáig a nevezett építészeti hivatalnál nyújtandók be, a hol a részletes föltételek is megtudhatók.

II.

A magyarvári vármegyházának vízvezetékkel való ellátása és a vele kapcsolatos csatornázási és berendezési munkák kivételének biztosítása céljából a magyarvári kir. állami építészeti hivatal f. évi július hó 22-én zárt ajánlati versenytárgyalást tart. Az ajánlatok légkésőbb ugyanez időpontig szintén benyújtandók.

A részletes föltételek a magyarvári állami építészeti hivatalnál tudhatók meg.

Sopron, 1902. július hó 7-ikén.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

Közbirre teszem, hogy a folyó évi egyénekin-ti földadó felosztási jegyzék 8 napon át, vagyis f. év július hó 12-től 20-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Zalaegerszegen, 1902. július 10.

Németh Elek
h. polgármester

Hirek.

Megyei rendkívüli közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 8-án dr. Jan-kovich László gróf főispán elnöklésével rendki-vüli közgyűlést tartott. Elnöklő főispán a meg-jelent bizottsági tagokat üdvözölvén, a közgyűlést megnyitja. A rendkívüli közgyűlésnek kizáró-lagos tárgyát képezte: 1. Nagykanizsa r. t. város képviselő testületének a pesti hazai első takarékpénztártól kedvezőbb feltételek mellett két millió

korona kölcsön felvétele; 2. ugyancsak Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének a pesti hazai első takarékpénztártól 1902. évi február 13-án felvett 1,166.920 korona kölcsön konvertálása tárgyában hozott határozatának törvényhatósági jóváhagyása. Tekintve, hogy mind a két közgyűlési határozatot a képviselőtestület a törvényben előirt módozatoknak megfelelőleg hozta; tekintve, hogy a hozott képviselő testületi határozatok ellen a törvényben előirt időben a képviselőtestület egy tagja sem jelentett be felebbezést; végül tekintve, hogy ugy az új 2 millió korona kölcsön felvétele, mint a régi adósság konvertálása tárgyában a pesti hazai első takarékpénztárral kötött szerződés feltételei a városra nézve előnyösek, a közgyűlés Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének mindkét határozatát jóváhagyta. Egyéb tárgya a rendkívüli közgyűlésnek nem lévén elnöklő főispán megköszönte a türelmet s a közgyűlést bezárta.

Képviselőtestületi ülés. A városi képviselőtestület f. hó 10-én Várhidy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen jóváhagyták a Kossuth Lajos utcai városi vendéglőnek hat évre évi 2.785 korona összegben való bérbeadását; egyuttal tudomásul vették a Baross-ligeti vendéglő bérbeadása tárgyában újabban kihirdetett árverést azzal, hogy az épület tatarozásáról a város gondoskodik. Hasonlóan tudomásul vette egyéb kisebb városi ingatlanok eladása tárgyában kötött szerződéseket. Az alsóerdőn erdősház építését a képviselőtestület az állami erdőhivatal által javasolt új kereszt nyiladékon volt 110 darab eladott fa árának terhére elhatározta és a tanácsot az építésre nézve árlejtés kihirdetésével megbizta. Sebők Samu főgymnasiumi tanárnak „Adatok Zalaegerszeg r. t. város történetéből” című művéből a képviselőtestület 10 példányt rendel meg a levéltár és a helybeli tanintézetek könyvtára számára. Gaál Károly rendőrkapitány-nak a tanácsai javaslatban foglalt feltétel mellett a képviselőtestület július 15-étől kezdődőleg hat heti szabadságot engedélyezett. Végül tárgyalta és a tanácsai javaslatához képest elfogadta a közgyűlés a rendőrség egyenruházatát és felszerelését megállapító szabályzatot.

A veszprémi egyházmegyében Rácz Béla sámsoni segédlelkész bezerédi plébánosává nevezetett ki; Zséger János segédlelkész Csátárra, Krizsek Alajos segédlelkész Halimbára, Gosztonyi László bezerédi ideigl. adminisztrátor előbbi helyére, Pacsára küldetett segédlelkésznek.

Tanügyi előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Udvardy Vince és Kunfalvi H. Rezső zalaegerszegi állami főgymnasiumi, Hólszky Sándor sümegi állami reáliskolai tanárokat a IX-ik fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Balint Benedek alsólendvai állami polgári iskolai helyettes tanítót a kézdivásárhelyi állami polgári iskolához, Ujváry Kálmán tapolezcai állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI-ik fizetési osztály harmadik fokozatába segédtanítónak nevezte ki.

Áthelyezés. Patachich József számtanácsos, a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke Komáromba, Lángh Lajos p. ü. számvizsgáló Zalaegerszegre helyezték át.

Eljegyzés. Hidegréti Bittera Béla alsólendvai polg. isk. tanár eljegyezte zaturesai Zathureczky Gizella kisasszonyt, özv. Zathureczky Zsigmondné urnó leányát.

Főuri nász. Festetics Tassiló gróf v. b. t. tanácsos, főpohárnokmester leánya: Mari gróf-kisasszony és Fürstenberg Károly herceg esküvője július 23-án lesz Keszthelyen. Az esketési szertartást Hornig Károly megyés püspök végzi. A fényes esküvőre több külföldi hercegi család is Keszthelyre fog érkezni.

Kitüntetés. Ó felsége a király dr. Kálcics Iván es. és kir. főtörzsorvost, zalamihályfai földbirtokost, nyugdíjaztatása alkalmából a Ferenc József lovagrenddel tüntette ki.

A tapolezcai kaszinó Papp László elnök elnöklése mellett tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen dr. Ságváry Jenő titkár beszámolt az egyesület évi működéséről; majd Marton Gyula pénztáros adott számot a pénztár állapotáról; jelentését és számadást a számvizsgáló bizottság javaslatához képest tudomásul vették, valamint Kollányi Ödön könyvtárosnak a könyvtár álla-

potáról beterjesztett jelentését. — Végül a tisztkart s a választmányt egészítették ki; alelnök lett Redl Gusztáv; választmányi tagok: Farkas István, Téts Károly; a számvizsgáló bizottság tagjai: dr. Fischer Gyula, dr. Varjas Gábor és Keszler Gyula.

Községi választás. A Zalaszentgróton megtartott községi választás eredménye: Horváth Imre bíró, Pésenhofer József helyettes bíró, Neuman Mór pénztáros, Márkus Lajos közgyám; Pap Mihály, Szalay Ignác, ifj. Herman János, Mesták Vencel előjárók.

Gyász eset. F. hó 7-én halt meg 82 éves korában özv. Boschán Józsefné szül. Gráner Katalin. E haláleset városunk három tekintélyes családját, a Boschán, Gráner és Kayser családokat borította gyászba. A boldogult matrona egyik fia Boschán Gyula helybeli ügyvéd, városunk társadalmának kimagasló alakja és hitfelekezetének irányt adó férfia, egyszersmind az izr. hitközség érdemekben dúis elnöke. Alig hogy a gyászhir elterjedt, általános részvét nyilvánult meg a gyászoló család iránt. A f. hó 8-án tartott izr. hitk. rendk. előjárósági ülésen Büchler Jakab másodelnök indítványára határozatott, hogy a f. hó 9-én törtéendő temetésen az egész előjáróság testületileg jelenjen meg. A temetési szertartáson az egész helybeli zsidó község részt vett; ép ugy a városi hatóság fejei s elnökük tiszteletére a helybeli önk. tüzoltók is megjelentek az egyleti zászlóval. A gyászbeszédet Engelsmann főrabbi tartotta s a temetés után a hitk. előjáróság Büchler alelnökkel az élén tisztelgett a hitk. elnökkel s az alelnök rövid szavakkal, de annál közvetlenebb hatással kijelentette, hogy a szeretett elnök gyásza a község gyásza, mire Boschán elnök meghatottan köszönte meg a vigasztaló részvétet.

A zalaegerszegi önkéntes tüzoltó testület június hó 6-án szépen sikerült nyári mulatságot rendezett, amelynek anyagi eredménye: összes kiadás 173 korona, bevétel 224 korona; tiszta jövedelem 50 korona 80 fillér. Felülfizettek a következők: Csertán Károly 5 korona 50 fillér, Braun Lajos 1 korona, Udvardy Ignác 3 korona, Breisach Sámuel 2 korona 50 fillér, Füleky József 40 fillér, Lázár Antal 1 korona 50 fillér, Herényi Ferenc 2 korona 40 fillér, Illés Elek 1 korona, Fangler Mihály 2 korona, Varga Ferencné 10 fillér, Pásztó Ferenc 1 korona, Domy Pál 1 korona, Ábrahám Szilveszter 1 korona, Heigl János szabó 1 korona 50 fillér, Szalay Mariska 20 fillér, Gondy esendőr őrsvezető 40 fillér, Wass Ferenc 1 korona, Horváth Károly 2 korona, Miszory Ferdinánd 1 korona, N. N. 6 korona, N. N. 50 fillér, Szj István 50 fillér, Kummer Gyula 2 korona, Heinrich W. Leopold 3 korona, Szakály István 2 korona 50 fillér, Szájer Géza 4 korona, Feili Béla 3 korona, Klein J. kávé 2 korona, Farkas Ferencné 50 fillér, Gáspár Géza 1 korona, Ramfl Alajos 20 fillér, dr. Fürst Béla 2 korona, Göndöcs Antal 4 korona, Vizlendvay József 2 korona, Unger Antal 2 korona, Záborszky József 1 korona, Horváth Juliska 3 korona. A tekeverseny vasárnap d. u. 3 órakor tovább folyik.

Szolgálati érmek kiosztása. A zalaegerszegi tüzoltó csapat tagjai között f. hó 6-án, a tüzoltó mulatság napján, kint a Kaszaházi kertben volt a szolgálati érmek kiosztása. Boschán Gyula elnök akadályoztatván a megjelenésben, Udvardy Ignác alelnök osztotta ki a szolgálati érmeket. Tizenöt éves szolgálati érmet kaptak: Németh Lajos, Czechmeiszter József, Ebedli István, Varga Ferenc, Vizlendvay Károly, Stéfanez József, Heigly János, Csoknyay István, Tóth József, Takács József, Nagy Antal, Ugor József, Horváth Gyula. Tíz éves szolgálati érmet kaptak: Udvardy Ignác, Bruckner József, Balogh József, Sipos Antal, Szabó Gáspár, Zsombölyi János, Füleky József, Németh István, Bergovits János, Horváth János, Németh Ferenc. Öt éves szolgálati érmet kaptak: Szöke László, Unger Ferenc, Herényi Ferenc, Simon István, Horváth Károly, Vágner Antal, Grünwald Károly.

Körjegyző választás. Zalaszentgróton az üresedésben volt jegyzői állásra Sarkady Károly zsidó körjegyzőt választották meg.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Travnik Lajos pénzügyi segédtitkárt és földadónyilvántartási biztost pénzügyi titkára és földadónyilvántartási biztossá nevezte ki.

A sümegi iskolaszéknek Eitner Sándor elnök elnöklete alatt tartott gyűlésén elnök elismeréssel szolt az elemi iskolai vizsgálatok sikeréről, amit az iskolaszék örömmel vett tudomásul. — Az elhalálozás következtében megüresedett rendes tanító állásra Barabás Ernő ottani segéd-tanítót választották meg, kinek helyére augusztus 10-iki határidővel pályázatot hirdetnek. Németh Hermin és Mohos Ilona óvónőket újból egy évre megbízták az ovoda vezetésével s a miniszteri rendeletnek megfelelőleg kimondották, hogy már az eddigi nyártól kezdve az egy havi szünetet télen tartják meg.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Hajós Mihály ügyvéd alsólendvai lakos kérelmére a dunántúli h. é. vasutak „Alsó-lendva” állomásától Letenye, Beesehely és Török kanizsa irányában a csász. és kir. szab. déli vaspálya „Nagykanizsa” állomásáig, valamint folytatólag Somogyzentmiklós, Surd és Zákány irányában a m. kir. államvasutak „Gyékényes állomásáig” vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasut vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabította.

Névváltoztatás. Grünwald Vilmos zalaegerszegi illetőségű bpesti lakos vezetéknévét „Erdős”-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Vásár áthelyezés. Légrad község kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ott a folyó évi november hó 2-ára eső országos vásár ez évben kivételesen november hó 3-án, Zalaszentgróton f. hó 13-ára eső országos vásár f. évi július hó 14-én, Ráczkanizsán augusztus 10-ére eső országos vásár augusztus 11-én tartassék meg.

A zalaszentgróti önkéntes tűzoltó egyesület f. hó 6-án a »Zrinyi vendéglő« kerthelyiségében tekeversenyyel egybekötött táncmulatságot tartott, mely ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legsikerültebbek közé sorozható. Jelen volt e mulatságon a vidék és Zalaszentgróth színe-java, mely a késő órákig a legjobb hangulatban együtt maradt. A mulatság keretében egy ünnepi mozzanat is szerepelt: a levizsgázott tűzoltók bizonyítványainak kiosztása. Ennek megtörténte előtt a sorba állt legénységhez Malatinszky Lajos főszolgabíró, az egyesület elnöke, rövid, de szép beszédet intézett buzdítván őket a további munkára és kitartásra, mely után a levizsgázott tűzoltók átvették bizonyítványukat. — Anyagi siker dolgában a következőkben számolhatunk be. A mulatságból befolyt összesen 363 korona 88 fillér, kiadás 128 korona 88 fillér, a tiszta jövedelem tehát 235 korona, mely összeg a beszerzendő testületi zászló alapja javára fordítottatik. A belépő-díjon felülfizettek: a zalaszentgróti ipartestület 4 korona, Morgenstern Henrik 2 korona, Perl Dániel 2 korona, Eitner Zsigmond 10 korona, Villner Benedek 40 fillér, N. N. 1 korona 60 fillér, Horváth Imre 20 fillér, Kovács Zsigmond 60 fillér, Herman János 60 fillér, Pezenhoffer József 1 korona 60 fillér, Gaylhoffer László 1 korona 60 fillér, Malatinszky Lajos 5 korona 20 f, Botfy Péter 2 korona, Zahorán Pál 1 korona 20 fillér, Mester Ferenc 60 fillér, Scholtz Károly 1 korona 60 fillér, Varga Károly 1 korona 60 fillér, Tomozi András 1 korona, Glázer Gyula 60 fillér, Kober János 1 korona 60 fillér, Németh Zsigmond 2 korona, Krausz Rudolf 40 fillér, Tóth József 60 fillér, Garzó Pál 60 f, Weisz Lajos 60 fillér, Osadinszky György 1 korona 60 fillér, Martinesevics István 60 fillér, Chosenszky Miklós 4 korona 20 f, Braun Oszkár 1 korona 20 fillér, Keszler Mór 60 fillér, Eisenbacher Károly 60 fillér, Mesták Vencel 80 fillér, Márkus Lajos 20 fillér, Bárdos N. 1 korona 20 fillér, Beck Lajos 60 fillér, Misner Dávid 80 f, Gál József 20 fillér, Beck Zsigmond 60 fillér, Horváth István 60 fillér, Lukács Gábor 1 korona 20 fillér, Kunsági Ágoston 60 fillér, Kublin János 1 korona 80 fillér, Hállek Ernő 80 fillér, Paál Viktor 2 korona, Keszler Mór 60 f, Németh János 80 fillér, Simon Ferenc 60 fillér, Trebitsch Pál 40 fillér, dr. Erdős Adolf 1 korona 40 fillér, Hamburger Alajos 60 fillér, Pranger György 60 fillér, Pápai József 20 fillér, Sulek Lajosné 20 fillér, Benkő Lajos 1 korona, Singer Gyula 20 fillér, Kellner Jenő 20 fillér, Veltner Jakab 20 fillér, Pollák Rezső 60 fillér, Mágk Károly 20 fillér, Fischer Mihály 20 fillér, Verth József 20 fillér, Fülöp Zsigmond 80 fillér, Varga Miklós 20 fillér, Krausz Sándor 1 korona 20 fillér, Sefér Károlyné 20 fillér, Koller Ferenc 20 fillér,

Szabó Jenő 60 fillér, Nagy Antal 80 fillér, N. N. 60 fillér, Czepe Antal 20 fillér, Hirtenstein Adolf 40 fillér, Grünvald Jakabné 2 korona, Mosonyi Henrik 2 korona, Harang Gyula 40 fillér, Hirschler Henrik 60 fillér, Politzer Mór 1 korona 60 fillér, Sövény N. 60 fillér, Bors József 20 fillér, Morgenstern N. 20 fillér, Weisz Sándor 30 fillér, Zsidai József 20 fillér, Fehér István 20 fillér, Pete Jenő 20 fillér, N. N. 60 fillér, Sinkó István 60 fillér, Szabó József 1 korona, Dabronyi János 80 fillér, Stern Jakab 1 korona 20 fillér, Mehr Mór 1 korona 20 fillér, Varga Károly 1 korona 20 fillér, Domonkos István 1 korona, Brenner Ernő 2 korona, Hoffmann Mór 20 korona, Prádli István 2 korona, Szücs Imre 1 korona, Fleiner Pál 1 korona 20 fillér, Szili Ferenc 60 fillér, Balaton József 60 fillér, Katona József 20 fillér, Németh Kálmán 1 korona 80 fillér, dr. Misner Antal 12 korona. Fogadják a felülfizetők az egyesület halás köszönetét.

A jégkárok és kárbecslők. A jégverés nyomában járnak a kárbecslők, már ahol még a gazdák részánják magukat a biztosításra, mert amióta a biztosító társaságok kartellbe állottak és hatalmasan felemelték a díjtételeket, sokan beszüntették a biztosítást. Nem elég azonban az, hogy a birtokosnak magas díjtételeket kell fizetni, nem elég az, hogy teljes kárát soha meg nem térítik, mert ha poesékká veri a jég, 15%-ot leszámitanak aratási és eséplési költségre, 5%-ot becslési költségre, — ellenben a díjat az egész biztosított összeg után követelik, — nem elég az, hogy két becslési költség feltétlenül a biztosított rovására esik, hanem még a kárbecslők minden eszközzel arra törekcsenek, hogy a tényleges kárt se állapítsák meg. A gazdát jól megveri a jég, mégsem kap semmit. A biztosítási feltételek már ugy vannak megállapítva, hogy a biztosított feltétlenül ki van szolgáltatva a kartellnek és becselőnek, akiknek természetesen érdekükben áll, hogy a gazdákról lehuzzák, ami lehuzható. Ez a következménye a kartellnek, amely megszüntette a biztosító társaságok közti versenyt. Ezelőtt mindegyik társaság igyekezett minél több biztosítót megnyerni, tehát ember-ségesen megtérítette a kárt, nehogy ügyfeleit elveszítse; ma azonban mindegy, ha a biztosított gazda egyik társulatra megharagszik s a másiknál biztosít: mindenféleképpen ugyanazon verembe esik és a kartell zsákmánya lesz. A biztosító társaságok teljesen eltévesztették szem elöl a közgazdasági célokat, a legridegebb üzleti elvek alapján szervezkednek s evvel maguk alatt vágják a fát, egyenetlik a kötelező állami biztosítás utjait, egyelőre pedig — a szövetkezeti eszme legnagyobb pártfogói. — A július 2-iki jégverés utáni kárbecslések közül csak egy esetet hozunk fel, amely betűről betűre megtörtént. A kárbecslők elismerték, hogy egy körülbelül 4000 koronára biztosított birtokrészt a jég tényleg megvert és a kárt felbecsülték egy percenben ki sem fejezhető összegig: *tizenhét koronáig*. Lehet-séges az, hogy 4000 korona értékű vetésben, ahol bármely csekély jég járt, csak 17 K kár legyen? De ez még nem elég. Mikor a birtokos a becslésbe nem egyezett bele, a kárbecslő fel-hívta, hogy 400 K óvadékat tegyen le és szak-becsüsét nevezze meg; kijelentette egyszersmind, hogy a maga részéről szakbecsüst Bereg megyéből fog hozni, akinek az utazási költségét természetesen a jégvert gazda viseli.

Anyakönyvvezetői kinevezés. Bóna Jenőt beesehelyi anyakönyvvezetővé a belügyminiszter teljes hatáskörrel kinevezte.

Öngyilkosságok. Hadi Mihályné zalaegerszegi lakos a mult vasárnap békésen eltávozott hazul-ról, elment a temetőbe és ott agyon lötte magát. Hadi Mihály egy nappal előbb nyitott egy nyári vendéglőt a Jánka hegyen, s a szerencsétlen fiatal asszony jókedvvel sürgött forgott a vendégek között s a legjobb kedélyhangulatban tért pihenni. Másnap reggel magához vette férje revolverét s a temetőbe ment, ahol 1/2 10 órakor egy lövéssel véget vetett életének. A golyó a szájjadlason keresztül a fejébe hatolt s azonnal megölte. Hadi Mihály építő néhány hónapja jött Baranya Sellyéről Zalaegerszegre lakni, itt azonban rosszul ment az üzlete, ezért koresmát nyitott. Szerencsétlen véget ért felesége hátrahagyott levelében tettének okául családi viszályt említ, amely valószínűleg összefüggésben van sorsuk rosszabbra fordulásával, mert a gyermektelen házaspár előbb békés családi életet élt. — Geiszter

Lina férj. Tóth Lajosné arácsi lakos öngyilkossági szándékból szénkéneget ivott, mely rögtöni halálát idézte elő. Tettének oka állítólag férjének iszákossága miatt bekövetkezett [zilált] anyagi helyzete volt.

Rablótámadás. Koh Imre zalalövői tyukász majdnem áldozatául esett egy rablógyilkosnak. A tyukász Egerszegen nagyobb összeg pénzét vett fel és katrocokkal megrakott szekere haza-felé indult. Előbb azonban rendes szokása szerint betért egy olai koresmába egy kis borra. Állítólag már ott felkérkedett szekere egy uras formán öltözött, mesterlegénynek látszó 19—20 éves fiatal ember. A tyukász egy kis áldomásért szívesen vállalkozott arra, hogy elszállítja az ismeretlent Zalalövőig. Utközben elbeszélgettek s minden koresmába betértek, ahol az idegen erősen biztatta a tyukászt, hogy igyék. Ugy lát-szik, le akarta itatni, de nem sikerült. Bagodon tul az idegen a koci oldalára ült, míg Koh az ülésről hajtotta a lovakat. Csében tul az ismeret-len hátulról a gyanutlan tyukászra lött. Az első lövés nem talált, mire a merénylő még három golyót lött ki, amelyek mind a szerencsétlen tyukász testébe furódtak. Koh rémulve a lovai közé vágott, amelyek nagyot rántottak a kocsin. Erre a gyilkos leest, s a lovak pedig vadul száguldottak végig az országuton. Kohnak az első segélyt Zalalövön nyújtották, másnap pedig Zalaegerszegre hozták s itt ápolják. A merény-lőnek nyoma veszett.

Megvadult bika. László Jánost, Jusztusz Izidor zalalövői földbirtokos gulyását a mult vasárnap egy megvadult bika letiporta, először a szemét szurta ki, azután ugy megtaposta, hogy bordái összetörték. A gulyás két nap alatt belső elvér-zés folytán meghalt.

A vasvilla veszedelmes szerszáma a falusi embernek. Szécsiszigeten szénát hordtak Szent-györgyvölgyi Pál és Mihály. A két férfi szovál-tásba keveredett és Pál a kezeügyében levő vasvillával ugy szurta hasba Mihályt, hogy aligha marad életben.

Vend fiuk magyarosítása. Tavaly is meg- emlékeztünk arról a dicséretes törekvésről, amelyet a vendvidéki közművelődési egyesület a vend iskolás fiuk magyarosítása érdekében kifejt. Iskolás fiukat helyeznek el magyar vidékeken a nyári szünet alatt s a gyermekek szépen tanulnak is magyarul. Tavaly is több vas megyei vend fiu volt Zalában elhelyezve s a hazafias falusi gaz-dák készségesen és teljesen ingyen vették maguk-hoz a fiukat. Az idén szintén folytatták ezt az akciót és Wilfinger Károly korongi tanító foly-tonos munkájának, fáradozásának köszönhető, hogy ismét sok vend fiu kerül hozzánk magyar szóra.

Új postai utalványok. A kereskedelemügyi miniszter rendeletére augusztus elsejével Horvát-oroszág- és Szlavonia-, Bosznia- és Hercegovina-, valamint Ausztriával való pénzforgalmak lebonyo-lítására új, világoszöld színű postai utalványok kerülnek forgalomba. A külfölddel való érint-kezésben azonban a sárga blanketták továbbra is forgalomban maradnak. Az előbbieken magyar és horvát, az utóbbiakon magyar és francia fel-írás lesz.

A balatoni gőzhajózás ügye. A balatoni gőz-hajózás kérdése ugy látszik közeledik a végeleges megoldáshoz. Erre vonatkozólag Keszthelyről a következőket írják: A Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság legutóbb tartott értekezlete azt határozta, hogy az értekezlet résztvevői küldött-ségileg tisztelegnek Láng Lajos kereskedelmi miniszternél és megkérlik, hogy a képviselőház megszavazta 24000 korona évi segélyt egész összegben és 10 évre biztosítsa vállalatuknak, hogy annak a további fennállása igy biztosítva legyen. A miniszternél a küldöttség tisztelgett és az előadottak után biztosította a küldöttséget az ügy iránt táplált jó indulatáról és a vállalatnak a f. 1902. évre az egész e célra rendelkezésre álló 24000 korona segélyösszeget kész-ségesen megadta, míg a jövőre nézve az érdekeltek bevonásával értekezlet egybehívását és ott az ügy tüzetes megvitatását ígerte meg.

A vihar áldozata. Julius 2-án a vihar ember-életet is követelt áldozatul. Tóth József beese-helyi lakost a villám a mezőn agyonlötötte.

Öngyilkos menyasszony. Novák Regina perlaki lakos menyasszony esküvője előtt agyonlötötte magát. Tettének okát nem tudják.

A lóhus. A mi népünk undorodva fordult el a lóhústól; meg nem ette volna a legszegényebb zsellér sem. Ugy látszik azonban, hogy újabban a lóhus is megtalálja a maga fogyasztót, sőt a dögtől sem irtózik a szegényebb ember. Zalaszentlászlón lépfenében elhullott Lekits Gábor lova. A gazda a hullát az udvaron hagyta, míg odajárt az esetet illetékes helyen bejelenteni. Egy tíz esztendő fia az őrztelen hulla combjából kivágott egy darabot, megsütötte és jóízűen megegette. Egy szegény asszony szintén vágott a húsból és gyermekeinek pecsenyét süttött belőle. A hatóság természetesen felelőségre vonja a veszedelmes újítót, akik a tertőzött hus élvezetével halálos veszedelemnek tették ki magukat.

Rómáig gyalog. Két szombathelyi tanuló a múlt héten indult utnak, hogy Rómába zárán-dokoljanak. Levezetés útján két társat is szerezték, két horvát diákot, akikkel Alsódomborúban találkoztak s együtt indultak el a nagy utra.

Hamis pénz. Berta József felsőkutányi géplakatos pénzhamisításra adta a fejét. Ezüst egy forintostól és egy husz filléres pénzdarabról gipszlenyomatot készített és cink kanálból utánóztta a pénzt. A hamisítvány eleinte primitív volt, később azonban néhány jobban sikerült darab is került ki a mester kezei közül. Berta kíváncsi volt hogy forgalomba lehet-e a hamisítványokat hozni s kísérlet okából két drb forintost adott ipának, BohárSándor felsőkutányi lakosnak, aki azonban nem tudta, hogy a pénz hamis. Bohár a két ptya forintot beitta a nemesbúki koresmában. A koresmáros csak másnap vette észre, hogy milyen pénzzel fizettek neki s elvitte a két forintot a csendőrszékhez. A csendőrség kinyomozta a hamis pénzt forgalomba hozó Bohárt, aki nagyot csudálkozott, mikor elmondták neki, hogy a csillogó forintok cinból készültek. Bohár vallomása alapján Bertánál házkutatást tartottak s megtalálták a gipszöntvényeket. Berta még csak négy drb forintot és két husz fillérest gyártott, tehát még idejekorán elesípték.

A művészetért. Egy eseléd leányzó rajongott a művészetért. Különösen nagy tisztelője volt az énekesnőknek s magáról azt hitte, hogy kanári-nak született. Folyton énekelt, rettenetes hamis hangon. Hangját társnői folyton ósárolták, énekétől futott, aki tehette. A művészet ördöge azonban nem hagyta pihenni a leányt s minden-áron megakartta javítani a hangját. Hallotta, hogy a nyers tojás a hangot üdév, tisztává teszi; megívott tehát minden reggel néhány friss tojást, amelyeket természetesen a gazdája éléskamrájából esent. A sárga cukor szintén nagyon jó hangreperátor. Ezt is szerzett a művészlélek azon a koronán, amit az asszonya erszényéből vett ki. A művészetért tolvajjá lett leányzó megcsípték és avval boesátották el a szolgálatból, hogy álljon be primadonnának.

Ismét a cigányok. Pethő István kerecsenyi esősz a réteket járta a sötét éjszakában. Észre vette, hogy az út mellett néhány cigány egy szekeret rak meg szénával. Rajtuk ütött, de a cigányok megtámadták s úgy elverték, hogy eszméletét veszítette. Ezután elvettek a esőszől minden elvehetőt és kereket oldottak.

Az időjárás még mindig szeszélyes. A múlt héten hol zuhogott a zápor, hol forrón sütt a nap. Pénteken reggel erős vihar volt, amely sok kárt tett mindenfelé. Az idő az aratási munkálatoknak nem kedvez s félő, hogy a tavalyinál valamivel jobb termést nem lehet jó időben betakarítani. A meteorológusok a nyárra még sok vihart és esőt jósolnak.

Allatgyógyászati kimutatás vármegyénk területén f. hó 6-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Gógánfa 1 u., Gyulakeszi 1 u.; *veszettség:* Rátka 1 u., Kányavár 1 u., Tófej 1 u., Pusztaderies 1 u., Kehida 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Bratonecz 1 u., Cserencsöz 1 u., Deklezsin 1 u., Dobronak 1 u., Felsőbisztrice 1 u., Felsőszenterzsébet 2 u., Petesháza 1 u., Rédiés 1 u.; Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornya 1 u., Felsőpusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szentilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zalaújvár 2 u., Zsedény 1 u., Murakereszturkollátszeg 1 u., Beesehely 1 u., Csörnyeföld 1 u., Szécsisziget 2 u., Dömeföld 1 u., Nagykapornak 10 u., Zalaapáti 2 u., Zalaszentmihály 8 u., Muravid 6 u., Badaesonytomaj 3 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór:* Megyer 1 u., Balatonederics 1 u.; *sértésorbánc:* III. Hegykerület 3 u., Letenye 1 u., Tótszentmárton 6 u., Náprádfa 3 u., Páka 4 u., Csabrendek 3 u., Alsóórs 12 u., Balaton-

kisszöllős 11 u., Gyulakeszi 4 u., Haláp 4 u., Kővágóórs 2 u., Lovas 9 u., Nagypécseley 13 u., Nemesapáti 1 u., Zalaszentgyörgy 6 u.; *sértés-vész:* Kebele 2 u., Rédiés 7 u., Csáktornya 2 u., Drávaszentmihály 2 u., Lapány 1 u., Órség 7 u., Réthát 4 u., Bajesa 14 u., Csapi 1 u., Fityeház 16 u., Lángviz 6 u., Rigyáz 1 u., Dömeföld 1 u., Szentkozmadombja 2 u., Tárnokoroklán 5 u., Zebeezke 2 u., Alsórajk 17 u., Buesa 14 u., Derzsimorecz 1 u., 2 u., Kotor 3 u., Dekánovecz 3 u., Palovecz 4 u., Vullária 1 u., Arács 11 u., Balatonederics 1 u., Balatonkövesd 10 u., Csopak 6 u., Gulács 1 u., Nemesvita 1 u., Monostorapáti 1 u., Gellénháza 1 u., Almás 2 u., Zala-esány 6 u.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *lucerna* 68—75 K; *lenmag* 15—15½ K; *muhar* 12—12½ K; *régi mag (muhar)* 8—9 K; *lófogó tengeri* 7½—8 K; *vörös köles* 7—8 K.

Mult idők ködéből, történet homályából kiragogy egy-egy fényugár név. Hallatára megdöbben a szívünk, mintha diadalmi éneket hallanánk. Minden nagy névnek megvan a maga hangulati kísértője. Áhitat száll meg, ha Szent István nevével halljuk említeni; a fiatalság tiszta varázsa árad az Imre herceg alakjáról; a lovagi poesist jelenti Szent László; a harcos egyház hőse Pázmány, a vitaközö pap; a nemzete életéért karddal, szóval küzdő középkori lovag ideálja Zrínyi Miklós. A kor az ő alakjaiktól nyeri nevéét és fényét. Egy bizonyos időben ők jelentik nemzetünk vágyait és törekvéseit. A vallásos és hazafias érzés mindkettőjükben összefonódik; az Isten hitehagyásáért veri a nemzetet az ő szemük előtt. Istentől várják nemzetünk megmentését, minthogy más már nem is segíthetne rajtuk. A szószéken, írószobában, csatamezőn együtt küzdenek vallásuk és hazájuk ügyeiért. A vallási vitairatokból ép úgy a hazaszeretet sugárzik, mint a hogy a vallásosság az ereje a honmentő katonának. E gyönyörű korról, Pázmány és Zrínyi koráról szól a Nagy Képek Világtörténet most megjelent 163. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Közgazdaság.

Felhívás sörárpa-kiállításban való részvételre. A pozsonyi II. orsz. mezőgazdasági kiállítás keretében sörárpa-kiállítás rendezése is tervbe vétett. Ilyen sörárpa-kiállítások Budapesten évenként szoktak tartatni, — sajnos — a gazdaközönség igen csekély részvételével. Nagyon kívánatos volna, hogy Pozsonyban ezen árpa-kiállítás a szokottnál jóval nagyobb méretű legyen, mert nemesak a kiállítást látogató magyar gazdaközönségre birna érdekléssel megtudni, hogy Magyarország egyes vidékein milyen sörárpa termeltek, hanem a kiállítóknak is hasznát hajtó volna, mert a külföldi látogatók — akikre Pozsonyban biztosan lehet számítani — megismernék a magyar sörárpat és ez árpakivitelünkre előmozdítólag hatna.

A legtöbb oly terménykiállításnak, melyen üvegekben vagy zsákokokban magvak állítanak ki, nem sok értelme van, mert azokból a szemléző gazdaközönség nem sok tanulságot meríthet. Egészen más ez azonban a sörárpa-kiállításnál. Kiszemelést útján itt is lehet ugyan jobb magmintát kiállítani, mint amilyen a gazdaság átlagos termése, de a sörárpa minőségének megállapításánál nemesak a szem nagysága, hanem oly tulajdonságok is határoznak, amelyeket kiszemelést útján előállítani vagy javítani nem lehet, tehát a kiállított árpaminta a gazdaságban termelt sörárpanak hű képét nyújthatja.

Az elmondottak alapján azon kéréssel fordulunk a t. sörárpa-termelő gazdákhöz, hogy szíveskedjenek ezen sörárpa-kiállításban minél nagyobb számban résztvenni.

A kiállításban részt vehet minden magyarországi termelő 1902. évben termelt sörárpájával. Az árpaminták a kiállításra augusztus 1 és 20-ika közötti időben küldendők be bérmentesen az alulírott címére Magyaróvárra. A beküldendő árpa mennyisége 5 klg.

A beküldendő árpamintákat szakértőkből alakított bizottság bírálja meg és a legjobbnak talált sörárpak díjaztatni fognak.

A kiállított árpaminták termelési viszonyai is föl lesznek tüntetve, amiért is kérem azon t.

gazdákat, akik a kiállításban résztvenni óhajtanak, hogy ezt velem egy levelező-lapon tudatni szíveskedjenek, hogy a bejelentési lapot idejében megküldhessem. Cserhádi Sándor, csoportbiztos.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint . . .	9.—	9.50
rozs	» » . . .	7.10	7.20
árpa	» » . . .	6.20	6.50
zab	» » . . .	6.50	7.—
lóher	» » . . .	48.—	52.—
tengeri	» » . . .	6.—	6.50
bükköny	» » . . .	8.—	8.50
hajdina	» » . . .	—	—
fehérbab	» » . . .	7.—	7.50
tarkabab	» » . . .	6.—	7.—
burgonya	» » . . .	2.—	3.—

Süketek hallanak.

»Die Illustrierte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógyódnak a leírását közli, melyet süketésg, fülzúgás ellen bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrierte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Nyilt-tér.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik özv. Boschán Józsefné, szül. Gráner Katalin elhunyt alkalmából részvétüknek kifejezést adni kegyesek voltak és ez által véghetetlen fájdalomukat enyhíteni törekedtek, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Zalaegerszeg, 1902. július 8.

A gyászoló család.

Ferenc József

keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtoszer.

*E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Egy jó családból való fiu

tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában.

Boreladás.

Néhai Balaton József apát-plébános hagyatékához tartozott Zalaegerszeg hegyi szőlőbirtokon mult évben termett jó minőségű **bor-készlet** (60 hl.) azonnal eladó.

Bővebb tudósítást ad **Nagy Károly** gondnok és jelenlegi birtoktulajdonos.

Verbáncsics Fáni.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszér.

= Kapható mindenütt. =

Lóeladás.

Alulirott ménés állományának leszállítása céljából f. évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor Kutaskalista pusztán 43 drb. különféle koru és nemű ló, u. m.: 5 drb. anyakanca, 4 drb. 4¹/₂ éves, 7 drb. 3¹/₂ éves, 5 drb. 2¹/₂ éves, 13 drb. 1¹/₂ éves, 7 drb. 1/2 éves csikó; 1 drb. telivér angol mén, 1 drb. lipicai mén kerül eladásra. Közelebbi felvilágosítást alulirott ad.

Kalista pusztán Kutas vasuti megállóhoz 1/4 óra távolságra van.

Ötvöskőnyi (Somogy megye) 1902. július 2-án.

Chernel Gyula.

KADÁRMŰHELY SOPRONBAN

12 munkásra, villamos világítás berendezéssel, szalag-fűrész villamos-erőre; ezen iparüzlet 25 év óta áll fenn és előkelő vevő összeköttetései vannak, haláleset következtében azonnal bérbeadó, esetleg az egész telep 1597 □ öl terjedelem, díszes lakházzal együtt eladó. Bővebb adatokkal szolgál Nagy József borkereskedő Sopronban.

Augusztus 1-re **garçon lakás** kerestetik, lehetőleg olyan családnál, aki hajlandó volna étkezést is adni.

Cím a kiadóhivatalban.

ad. 5788/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalavármegyei takarékpénztár* végrehajthatóan *Lövei József, Lövei Ferenc, Lövei Erzsébet* végrehajtást szenvedők ellen 140 K tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 431 sz. tkvben + 880 hrszám alatt fölvetett ingatlanból *Lövei József és Lövei Erzsébet* 3/6-od részbeni jutalékára 335 korona. II. a baki 86 sz. tkvben I. 94, 171, 184, 420, 502, 524, 660, 747 hrsz. alatt fölvetett ingatlanokból *Lövei József, Lövei Ferenc, Lövei Erzsébet* 3/72-ed rész jutalékára

36 korona; III. a baki 69. sz. tkvben I. 393., 396., 486., 732. hrsz. alatt fölvetett ingatlanokból *Lövei Erzsébet* felerészbeni jutalékára 741 korona és + 280. hrsz. 1/2 részére 72 korona; IV. a baki 429. sz. tkvben *Lövei Erzsébet* felerészbeni jutalékául fölvetett következő ingatlanokra: + 119/b/1/2. hrsz. a. 198 korona, + 790 hrsz. alattira 393 korona, + 587/b hrsz. alattira 194 korona, + 120/a/1 hrsz. alattira 339 korona megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi október 2-ik napjának d. e. 10 órakor **Bakon** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 33 K 50 f, 137 K 80 f, 3 K 60 f, 74 K 10 f, 7 K 20 f, 19 K 80 f, 39 K 30 f, 19 K 40 f, 33 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-e. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. évi június 19-án.

Rutich, kir. tvszki bíró.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

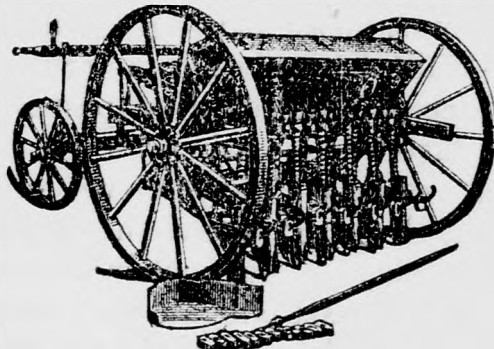
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.**Szőlő és gyümölcs zuzók**

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetezők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödéek és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II, Taborstrasse 71. 830 munkás.

Kitüntette több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúitók kerestetnek.

A cséplési idényre!**m é r l e g**

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, **tizedes, egyensúly, százados, kocsi- és marhamérlegről**, valamint **gabona minőség mérlegekről** érdeklődőknek ingyen küldöm kívánatra meg.

Czím: **SCHOTTOLA ERNŐ,**
BUDAPEST, VI. Fonciere palota.

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenőcs
és eszéki
SZALVATOR-
szappan

eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr
összes tisztátlan-
ságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

➔ Eszéken felsőváros. ➔

1 tégely eszéki arckenőcs . 1 K 70 f.
1 drb Salvator-szappan . 1 K — f.
1 tégely kézi pászta ára . 1 K 20 f.
1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy
doboz 20 korona.

➔ Figyelmeztetés. ➔

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkot-
résztől és megfelelnek tökéletesen a 71012.
sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg be-
iktatott védjeggyel el vannak látva és kére-
tik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József úr gyógyosztárában

VI., Király-utca 12. sz.

6198/tkv. 1902. sz.

Póthirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalamegye*
összesített árvatára végrehajthatónak *Dömötör*
József és neje *Gángó Anna* jelenleg győri lakó-
sok végrehajtást szenvedettek elleni 82 korona
s. jár. iránti végrehajtási ügyében 5712/tkv.
1902. szám alatt kibocsátott árverési hirdet-
ményben a döbrétei 578. sz. tjkvben A) 859/a
hrszám alatt felvett ingatlanra a 356 korona
kikiáltási árban 1902. évi szeptember hó 26-ik
napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az
1881. évi LX. t.-c. 167. §-a alapján a Zala-
vármegyei takarékpénztár végrehajtató érdekében
is 51 korona tőke követelése és jár. kielégítése
végett megtartatni fog.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. évi július hó 1-én.

Rutich, kir. trvsz. bíró.

Carbolineum
Avenarius Patente

25 év óta legbecsesebb fakonzerváló eszköz.

Utánzásoktól óvakodjunk.

R. Avenarius Carbolineum-gyára Amstetten, Alsó-
Ausztria.

Iroda: Bécsben III/1. Hauptstrasse 18.
Kapható Zalaegerszegen **Gyarmati Vilmos**
kereskedésében.

Oktató kerestetik.

A polgári iskola IV-ik osztályában
megkivánt mértani rajzból, nevezetesen:
az árnyék- és távlatban ki vállalkozna
utbaigazítótul? Az ajánlkozó zalaegerszegi
lakos legyen. Könyv meg van hozzá.
Megfelelő díj adatik. Ajánlkozó írja meg
címét és lakását egy levelezőlapra a
következő címre: **Simonffy György föld-
birtokos** urnak **Bocsföld.** u. p. Zala-
egerszeg.

5789/tkv. 1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Zalavármegyei*
takarékpénztár végrehajthatónak *Simon Margit*
Lövei Józsefné végrehajtást szenvedők elleni 230
K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási
ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék terüle-
tén levő, a baki 67. sz. tjkvben I. 70., 627.,
714., 728. hrsz. alatt fölvevett ingatlanokból *Simon*
Margit felerészbeni jutalékára 789 korona, +
277. hrsz. 1/2 részére 40 korona; II. a baki 42.
sz. tjkvben fölvevett következő ingatlanokból *Simon*
Margit 1/4-ed részbeni jutalékára és pedig: +
912 hrsz. jutalékára 490 korona, + 1063 hrsz.
jutalékra 80 korona, + 1069 hrsz. jutalékra 86
korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy az
ingatlanok 1/4-ed részére *Simon József* baki lakós
javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés
által nem érintetik; ha azonban az ingatlan
jutalékok együttesen az előző terhek fedezésére
szükségesnek mutatkozó 400 koronáért el nem
kelnének, úgy az árverés hatálytalan és a juta-
lékok haszonélvezeti jog fentartása nélkül nyom-
ban újból elővvezetnek, ezennel megállapított
kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi
október hó 2-ik napjának délelőtt 10 órájkor
Bakon a község házában megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is
el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatl-
nok becsárának 10%-át. vagyis 78 korona 90
fillért, 4 koronát, 49 koronát, 8 koronát, 8 korona
60 fillért készpénzben vagy óvadékképes érték-

papírban az 1881. LX. t.-c. 48. § alatt jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet
8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban
a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi
LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállí-
tott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. évi június hó 19-én.

Szirmay, kir. tszéki bíró.

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az özv. **Unger Domokosné**-féle
házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg **Unger Antal**
könyvnyomdája van, az 1902. évi
november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás **dr. Grün-**
wald Samu zalaegerszegi ügyvédnél
nyerhető.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyoszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schulzengal-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyoszernek
bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválasztást, a fájdalmas köhög-
gésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyit. 2. Kötő
hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségei-
nél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomor-
göresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztí-
tja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja
az étvágyat és emésztést. 6. Kötő hatása van fogfájásnál, lyukas fogak-
nál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a
felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás
gyógyoszer minden sebre, úgymint hópörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb,
fagyott testrészt, rüh, kősz és kiütések, megszünteti továbbá a fájást,
zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld
apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egye-
nesen a gyarbai eredeti kartonokban bértmentve az osztrák-magyar monarchia minden posta-
állomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába
4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalvá-
nyozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégibb sebeknél is kilitása van
és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyoszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.
Valódi centifolia-kenőcs használhatók: a gyermekgyógyászat mellhájainál, a tejelválasztás akadályainál, mell-
keményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-
csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszűrésnél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek
kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kínóv karbunku-
lus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kibese-
dett lábknál. Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon
támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg
előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona
50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől
és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyoszerész Thierry (Adolf) Limited Pregrada”
beégetve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál érté-
kesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szá-
kában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természete
sen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni,
melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó,
olcsó, megbízható, amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak
kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni
és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyoszerész Limited Órangyal-gyógyoszerésztára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyoszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyoszerész és Bécsben:
Brady C. gyógyoszerésznél.